

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSA Dorota Ochalska – Gola (spr.)

Sędziowie: SA Alicja Myszkowska

del. SSO Jarosław Pejta

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Jarosińska

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2018 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.

przeciwko Ł. P. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 12 czerwca 2018 r. sygn. akt X GC 149/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1, 3 i 4 na następujący:

„ 1. uchyla nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 21 października 2016 r. w sprawie sygn. X GNc 1299/16 w zakresie kwoty 79.952,19 (siedemdziesiąt dziewięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dwa 19/100) złotych i umarza postępowanie co do kwoty 25.181 (dwadzieścia pięć tysięcy sto osiemdziesiąt jeden) złotych;

3. utrzymuje w mocy w pozostałej części nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 21 października 2016 r. w sprawie sygn. X GNc 1299/16;

4. zasądza od Ł. P. (1) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym”;

II. zmienia zaskarżony wyrok w zakresie punktów 5 i 6 uchylając ich dotychczasową treść;

III. oddala apelację w pozostałej części;

IV. zasądza od Ł. P. (1) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 34.286 (trzydzieści cztery tysiące dwieście osiemdziesiąt sześć) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Zaskarżonym wyrokiem z 12 czerwca 2018 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. przeciwko Ł. P. (1) o zapłatę, uchylił w całości nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym wydany przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 21 października 2016 roku w sprawie X GNC 1299/16; umorzył postępowanie co do kwoty 54.771,19 złotych; oddalił powództwo w pozostałej części; zasądził od strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz pozwanego Ł. P. (1) kwotę 15.417 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu; zasądził od strony powodowej (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. na rzecz pozwanego Ł. P. (1) kwotę 7.230 złotych tytułem zwrotu kosztów w postępowaniu zażaleniowym; nakazał pobrać od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 11.986 złotych tytułem zwrotu poniesionych wydatków w postaci opłaty od zarzutów i opłaty od zażalenia, od których w części pozwany Ł. P. (2) został zwolniony.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji:

W dniu 13 listopada 2013 roku strony zawarły umowę leasingu operacyjnego numer (...), której przedmiotem był samochód osobowy marki D. P.. Powyższa umowa leasingu została zawarta na okres do dnia 30 listopada 2018 roku. W ramach w/w umowy leasingu pozwany zobowiązał się do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności określonych w umowie leasingu. Prawne zabezpieczenie w/w umowy leasingu stanowił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego wraz z deklaracją wekslową.

W dniu 19 listopada 2013 roku strony zawarły umowę leasingu numer (...), której przedmiotem był samochód ciężarowy marki F. (...). Powyższa umowa leasingu została zawarta przez strony na okres do dnia 30 listopada 2018 roku. W ramach w/w umowy leasingu pozwany zobowiązał się do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności określonych w umowie leasingu. Prawne zabezpieczenie w/w umowy leasingu stanowił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego wraz z deklaracją wekslową.

W dniu 23 stycznia 2014 roku strony zawarły umowę leasingu numer (...), której przedmiotem był samochód ciężarowy marki F. (...). Powyższa umowa leasingu została zawarta przez strony na okres do dnia 28 lutego 2019 roku. W ramach w/w umowy leasingu pozwany zobowiązał się do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności określonych w umowie leasingu. Prawne zabezpieczenie w/w umowy leasingu stanowił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego wraz z deklaracją wekslową.

W tym samym dniu strony zawarły także kolejną umowę leasingu numer (...), której przedmiotem był samochód ciężarowy marki F. (...). Powyższa umowa leasingu została zawarta przez strony na okres do dnia 28 lutego 2019 roku. W ramach w/w umowy leasingu pozwany zobowiązał się do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności określonych w umowie leasingu. Prawne zabezpieczenie w/w umowy leasingu stanowił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego wraz z deklaracją wekslową.

Strony w dniu 14 stycznia 2014 roku zawarły umowę leasingu numer (...), której przedmiotem był samochód ciężarowy marki P. (...). Powyższa umowa leasingu została zawarta przez strony na okres do dnia 28 lutego 2019 roku. W ramach w/w umowy leasingu pozwany zobowiązał się do terminowego regulowania opłat leasingowych i innych płatności określonych w umowie leasingu. Prawne zabezpieczenie w/w umowy leasingu stanowił weksel in blanco wystawiony przez pozwanego wraz z deklaracją wekslową.

Integralną częścią łączących strony umów leasingu były Ogólne warunki umowy leasingu, tożsame w każdej z umów. Zgodnie z postanowieniami Ogólnymi warunkami umowy leasingu: finansujący może rozwiązać umowę leasingu ze skutkiem natychmiastowym, jeżeli korzystający pomimo upomnienia na piśmie i wyznaczenia dodatkowego terminu, zalega z jakąkolwiek płatnością wynikającą z Umowy Leasingu - § 7 ust. 6 pkt 6.1; w przypadku rozwiązania umowy leasingu w trybie § 7 ust. 6, korzystający zobowiązany jest w dniu rozwiązania umowy leasingu do zwrotu przedmiotu leasingu w trybie uregulowanym w § 7 ust. 13-15, a w przypadku szkód na przedmiocie leasingu (w tym zużycia większego niż wynikające z normalnej eksploatacji), finansujący ma prawo żądać ich pokrycia przez korzystającego - § 7 ust. 7; w przypadku rozwiązania umowy leasingu w trybie § 7 ust. 6, poza obowiązkiem korzystającego do zapłaty wszystkich opłat leasingowych wymagalnych do dnia rozwiązania umowy leasingu, finansujący może żądać

od korzystającego zapłacenia odszkodowania w wysokości sumy wszystkich przewidzianych w umowie leasingu a niewymagalnych do dnia jej rozwiązania opłat leasingowych, o których mowa w § 5 ust. 2, pomniejszonych o korzyści zgodnie z postanowieniami - § 7 ust. 9. Zapłata winna nastąpić w terminie wskazanym przez finansującego w wezwaniu - § 7 ust. 8; przy ustalaniu wysokości odszkodowania, o którym mowa w § 7 ust. 8 uwzględniane są korzyści finansującego wynikające z zapłaty odszkodowania, o którym mowa w § 7 ust. 8, w terminie przypadającym wcześniej niż terminy przewidziane w umowie leasingu dla poszczególnych opłat leasingowych – korzyści te rozumiane są jako dyskonto odpowiednią stopą wskazaną w § 7 ust. 11, wyliczane są od dnia wskazanego przez finansującego w wezwaniu do zapłaty do dnia zapłaty określonego w umowie leasingu - § 7 ust. 9 pkt 9.1; przy ustalaniu wysokości odszkodowania, o którym mowa w § 7 ust. 8 uwzględniane są korzyści finansującego wynikające z rozwiązania umowy leasingu – korzyści te rozumiane są jak cena netto (bez podatku VAT) ze sprzedaży przedmiotu leasingu, pomniejszona o koszty sprzedaży (w szczególności koszty wycen rzeczoznawców, koszty ogłoszeń, prowizja pośrednika, koszty związane z doprowadzeniem przedmiotu leasingu do stanu umożliwiającego sprzedaż), koszty związane z posiadaniem (w tym koszty przechowania i ubezpieczenia), zapobieżeniem utracie lub pogorszeniu stanu przedmiotu leasingu, poniesione przez finansującego od dnia rozwiązania umowy leasingu do dnia sprzedaży przedmiotu leasingu. Ostateczne wyliczenie niniejszych korzyści zostanie sporządzone po otrzymaniu przez finansującego ceny ze sprzedaży przedmiotu leasingu - § 7 ust. 9 pkt 9.2; w razie przedterminowego rozwiązania umowy korzystający zobowiązany jest bezzwłocznie, nie później niż w ciągu 7. dni od upływu tego terminu, zwrócić przedmiot leasingu na własny koszt i ryzyko do siedziby finansującego lub w miejsce przez niego wskazane odrębnym pismem, w stanie nie gorszym niż będącym następstwem normalnego zużycia. Do czasu odbioru przedmiotu leasingu przez finansującego, korzystający nie może czerpać z niego pożytków, a nadto ma obowiązek bezpłatnego przechowywania i konserwacji, jeśli finansujący nie przedstawi innych dyspozycji w tym zakresie - § 7 ust. 13; w razie odmowy lub opóźnienia zwrotu przedmiotu leasingu przez korzystającego, finansującemu przysługuje kara umowna liczona za każdy dzień, w wysokości 1/10 średniej miesięcznej okresowej opłaty leasingowej z ostatnich 12. miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym powstał obowiązek zwrotu, a w przypadku umów rozwiązanych wcześniej niż po upływie 12 miesięcy – z okresu trwania umowy leasingu. Korzystający zobowiązany jest również do zwrotu kosztów ubezpieczenia i innych kosztów powstałych w związku z posiadaniem przedmiotu leasingu, poniesionych przez finansującego w tym okresie - § 7 ust. 14.

W dniu 13 listopada 2013 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwany Ł. P. (2) sporządzili deklarację wekslową wystawcy weksla in blanco. Pozwany wskazał, iż składa jeden weksel in blanco, który powódka ma prawo wypełnić w każdym czasie na sumę odpowiadającą zadłużeniu wynikającemu z umowy leasingu numer (...) z dnia 13 listopada 2013 roku, w tym z tytułu opłat leasingowych i innych świadczeń wynikających z umowy leasingu, odsetek za opóźnione płatności oraz innych świadczeń ubocznych.

Tożsame w treści deklaracje wekslowe strony sporządziły również do umów nr (...), a pozwany złożył do wszystkich pięciu umów podpisane weksle in blanco.

W dniu 28 października 2015 roku powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. skierowała do Ł. P. (1) ostateczne wezwanie do zapłaty. W wezwaniu tym powódka wezwała Ł. P. (1) do zapłaty w nieprzekraczalnym terminie do dnia 4 listopada 2015 roku należności wynikających z zawartych umów leasingu w wysokości 32.275,44 złote. W piśmie tym wskazano, iż w przypadku braku zapłaty powódka zastrzega sobie możliwość podjęcia działań windykacyjnych między innymi w zakresie objęcia pozwanego monitoringiem telefonicznym, wizytacji pozwanego, unieruchomienia przedmiotu leasingu oraz rozwiązania umów leasingu ze wszystkimi konsekwencjami prawnymi i skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania do zapłaty lub w przypadku umowy zakończonej do odstąpienia od umowy sprzedaży.

Pismem z dnia 18 grudnia 2015 roku powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wypowiedziała Ł. P. (1) ze skutkiem natychmiastowym umowę leasingu numer (...).

Pismem z dnia 18 grudnia 2015 roku powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wypowiedziała Ł. P. (1) ze skutkiem natychmiastowym umowę leasingu numer (...).

Pismem z dnia 18 grudnia 2015 roku powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wypowiedziała Ł. P. (1) ze skutkiem natychmiastowym umowę leasingu numer (...).

Pismem z dnia 18 grudnia 2015 roku powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wypowiedziała Ł. P. (1) ze skutkiem natychmiastowym umowę leasingu numer (...).

Pismem z dnia 18 grudnia 2015 roku powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wypowiedziała Ł. P. (1) ze skutkiem natychmiastowym umowę leasingu numer (...).

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 426 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 426 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.455,88 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.542,38 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.542,38 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 3.367,96 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.348,25 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 3.109,56 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.496,63 złote z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.496,63 złote z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 3.265,48 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.515,24 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 1.515,24 złotych z tytułu raty leasingowej.

Z tytułu łączącej strony (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. i pozwanego Ł. P. (1) umowy leasingu operacyjnego numer (...) powódka wystawiła pozwanemu fakturę VAT numer (...) na kwotę 3.350,37 złotych z tytułu raty leasingowej.

W dniu 16 lipca 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 615,00 złotych z tytułu opłaty za przygotowanie porozumienia restrukturyzacyjnego do umowy numer (...).

W dniu 8 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 92,25 złotych z tytułu opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty do umowy leasingu numer (...).

W dniu 30 października 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 92,25 złotych z tytułu opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty do umowy leasingu numer (...).

W dniu 8 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 92,25 złotych z tytułu opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty do umowy leasingu numer (...).

W dniu 15 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 86,10 złotych z tytułu opłaty dodatkowej za informacje o użytkowniku do umowy leasingu numer (...).

W dniu 30 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 307,50 złotych z tytułu opłaty dodatkowej za nieterminowe opłacenie polisy do umowy leasingu numer (...).

W dniu 30 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 2.796,00 złotych z tytułu składki ubezpieczeniowej do umowy leasingu numer (...).

W dniu 30 października 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 92,25 złotych z tytułu opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty do umowy leasingu numer (...).

W dniu 8 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 92,25 złotych z tytułu opłaty za ostateczne wezwanie do zapłaty do umowy leasingu numer (...).

W dniu 2 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 984,00 złote z tytułu opłaty za koszty windykacji do umowy leasingu numer (...).

W dniu 2 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 984,00 złote z tytułu opłaty za koszty windykacji do umowy leasingu numer (...).

W dniu 2 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 984,00 złote z tytułu opłaty za koszty windykacji do umowy leasingu numer (...).

W dniu 2 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 797,04 złote z tytułu opłaty za koszty windykacji do umowy leasingu numer (...).

W dniu 2 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 984,00 złote z tytułu opłaty za koszty windykacji do umowy leasingu numer (...).

W dniu 3 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 319,80 złotych z tytułu opłaty za wycenę przedmiotu leasingu do umowy leasingu numer (...).

W dniu 3 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 319,80 złotych z tytułu opłaty za wycenę przedmiotu leasingu do umowy leasingu numer (...).

W dniu 3 lutego 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 258,30 złotych z tytułu opłaty za wycenę przedmiotu leasingu do umowy leasingu numer (...).

W dniu 23 marca 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 319,80 złotych z tytułu opłaty za wycenę przedmiotu leasingu do umowy leasingu numer (...).

W dniu 18 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę Vat numer (...) na kwotę 82,41 złotych z tytułu opłaty za czynności związane z obsługą umowy w zakresie rejestracji pojazdu do umowy leasingu numer (...).

W dniu 4 września 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę odsetkową numer (...) na kwotę 58,83 złote.

W dniu 6 października 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę odsetkową numer (...) na kwotę 70,68 złotych.

W dniu 6 listopada 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę odsetkową numer (...) na kwotę 61,58 złotych.

W dniu 16 marca 2017 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę odsetkową numer (...) na kwotę 531,35 złotych.

W dniu 16 marca 2017 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę odsetkową numer (...) na kwotę 665,72 złotych.

W dniu 7 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę odsetkową numer (...) na kwotę 126,57 złotych.

W dniu 23 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 4.224,38 złotych z tytułu kary umownej za okres od dnia 5 listopada 2014 roku do dnia 17 listopada 2014 roku do umowy leasingu z dnia 13 listopada 2013 roku numer L/O/LU/2013/11/0015.

W dniu 23 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 13.650,33 złotych z tytułu kary umownej za okres od dnia 21 listopada 2014 roku do dnia 5 lutego 2015 roku do umowy leasingu z dnia 23 stycznia 2014 roku numer (...).

W dniu 29 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę VAT numer (...)// (...) na kwotę 82,41 złotych z tytułu opłaty za obsługę umowy w zakresie rejestracji pojazdu do umowy leasingu numer (...).

W dniu 29 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę VAT numer (...)// (...) na kwotę 234,91 złotych z tytułu opłaty dodatkowej – niepłacony mandat do umowy leasingu numer (...).

W dniu 31 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę VAT numer (...)// (...) na kwotę 469,81 złotych z tytułu opłaty dodatkowej – niepłacony mandat do umowy leasingu numer (...).

W dniu 31 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) fakturę VAT numer (...)// (...) na kwotę 939,62 złote z tytułu opłaty dodatkowej – niepłacony mandat do umowy leasingu numer (...).

W dniu 23 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 6.671,43 złote z tytułu kary umownej za okres od dnia 21 października 2014 roku do dnia 16 listopada 2014 roku do umowy leasingu z dnia 19 listopada 2013 roku numer (...).

W dniu 23 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 54.961,58 złotych z tytułu kary umownej za okres od dnia 5 listopada 2014 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku do umowy leasingu numer (...).

W dniu 22 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 1.482,73 złote z tytułu kary umownej za okres od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 22 stycznia 2016 roku do umowy leasingu numer (...).

W dniu 23 grudnia 2015 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 2.261,22 złote z tytułu kary umownej za okres od dnia 5 listopada 2014 roku do dnia 17 listopada 2014 roku do umowy leasingu numer (...).

W dniu 22 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 56.191,65 złote z tytułu odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy leasingu z dnia 13 listopada 2013 roku numer L/O/LU/2013/11/0015.

W dniu 22 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) na kwotę 132.509,55 złotych z tytułu odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy leasingu z dnia 19 listopada 2013 roku numer (...).

W dniu 22 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy leasingu numer (...) na kwotę 127.448,16 złotych.

W dniu 22 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy leasingu numer (...) na kwotę 133.784,06 złotych.

W dniu 22 stycznia 2016 roku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. wystawiła Ł. P. (1) notę obciążeniową numer (...) z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy leasingu numer (...) na kwotę 137.235,06 złotych .

W dniu 17 grudnia 2015 roku Ł. P. (2) zwrócił powódce przedmiot umowy leasingu numer (...) w postaci samochodu F. (...).

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. sprzedała przedmiot umowy leasingu – samochód osobowy D. L. za kwotę 36.777 złotych.

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. sprzedała przedmiot umowy leasingu – (...) za kwotę 76.194,81 złotych.

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. sprzedała przedmiot umowy leasingu – (...) za kwotę 64.821 złotych.

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. sprzedała przedmiot umowy leasingu – (...) za kwotę 64.083 złote.

Strona powodowa uzupełniła wszystkie weksle in blanco stanowiące zabezpieczenie opisanych wyżej umów leasingu, odpowiednio na kwoty: 40.875,92 zł, 193.177,07zł, 163.362,52 zł, 87.398,49 zł oraz 93.661,39 zł, opatrując je datą płatności 9 maja 2016 r. Jako miejsce płatności we wszystkich wekslach wskazano siedzibę powodowej Spółki.

Powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. zawiadomiła pozwanego o wypełnieniu weksli – dotyczących umowy leasingu numer (...) z dnia 23 stycznia 2014 roku, umowy leasingu numer (...) z dnia 19 listopada 2013 roku, umowy leasingu numer (...) z dnia 23 stycznia 2014 roku, umowy leasingu numer (...) z dnia 14 stycznia 2014 roku i umowy leasingu numer (...) z dnia 13 listopada 2013 roku. W piśmie tym powódka wskazała, iż Ł. P. (2) znajduje się w zwłoce z zapłatą należności z tytułu zawartych umów leasingu, co spowodowało, iż wypełniła złożone weksle in blanco. Wezwała pozwanego do uiszczenia łącznie kwoty 578.475,39 złotych. Ponadto wskazano, iż weksle będą płatne w dniu 9 maja 2016 roku w siedzibie powódki w Ł. przy ul. (...) – Rydza 20.

W tak ustalonych okolicznościach faktycznych Sąd Okręgowy uznał roszczenie strony powodowej oparte na wystawionych i wypełnionych wekslach in blanco za niezasadne.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, przedmiotowe weksle, w chwili ich podpisania przez pozwanego jako wystawcę i wydania powodowej Spółce, były weksłami niezpełnionymi, tj. weksłem in blanco. Zgodnie z deklaracjami wekslowymi, weksle te miały zabezpieczać roszczenia z tytułu łączących strony umów leasingu. Miały zostać wypełnione w sytuacji zadłużenia pozwanego z tytułu umów leasingu. Trafne okazały się jednak zarzuty pozwanego odwołujące się do stosunku podstawowego i jego twierdzenia, że weksle zostały wypełnione niezgodnie z porozumieniem. Zdaniem Sądu Okręgowego , w zebranych materiale dowodowym nie znalazły potwierdzenia podstawy do wypowiedzenia umów leasingu, a następnie naliczenia kwot stanowiących sumę dochodzoną przez powódkę w niniejszym procesie i w konsekwencji podstawy do wypełnienia weksli in blanco. Pozwany zasadnie wywodził, że nie zostały spełnione

obligatoryjne przesłanki dla wypowiedzenia umów leasingu łączących strony przewidziane w art. 709¹³ § 2 k.c., a co za tym idzie powódka dochodzi roszczenia, które na obecną chwilę jeszcze nie istnieje.

W celu realizacji obowiązków pozwanego wynikających z umowy leasingu powódka (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł. skierowała do Ł. P. (1) pisma datowane na dzień 28 października 2015 roku i zatytułowane „ostateczne wezwanie do zapłaty”, w których nie zostały zawarte obligatoryjne informacje wymagane treścią art. 709¹³ § 2 k.c. W wezwaniu tym powódka zawarła zapis, iż wzywa Ł. P. (1) do zapłaty w nieprzekraczalnym terminie do dnia 4 listopada 2015 roku należności wynikających z zawartych umów leasingu w wysokości 32.275,44 złote. Ponadto w piśmie tym wskazano, iż w przypadku braku zapłaty powódka zastrzega sobie możliwość podjęcia działań windykacyjnych między innymi w zakresie objęcia pozwanego monitoringiem telefonicznym, wizytacji pozwanego, unieruchomienia przedmiotu leasingu oraz rozwiązania umów leasingu ze wszystkimi konsekwencjami prawnymi i skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego bez ponownego wezwania do zapłaty lub w przypadku umowy zakończonej do odstąpienia od umowy sprzedaży. Tymczasem w ocenie Sądu pierwszej instancji, przepis art. 709¹³ § 2 k.c. wymaga, aby korzystający został poinformowany, że wszystkie umowy leasingu w przypadku braku wpłaty zaległości w wyznaczonym terminie zostaną wypowiedziane ze skutkiem natychmiastowym. Wezwanie z dnia 28 października 2015 roku takiej informacji zaś nie zawiera, wskazując jedynie, iż umowy mogą być rozwiązane ze wszystkimi konsekwencjami prawnymi. Zdaniem Sądu Okręgowego, redakcja tego wezwania wskazuje na skutki rozwiązania umów leasingu, gdyż mówi o rozwiązaniu umów ze wszystkimi konsekwencjami, a następnie konsekwencje te przykładowo wymienia. Natomiast przepis art. 709¹³ § 2 k.c. wymaga jednoznacznego poinformowania korzystającego o możliwości rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym, nie wymaga wskazywania jakie będą konsekwencje prawne rozwiązania umowy. Oznacza to, iż zobowiązany musi być poinformowany o sposobie rozwiązania umowy – rozwiązanie umowy ze skutkiem natychmiastowym (a nie o konsekwencjach prawnych rozwiązania umowy).

Sąd Okręgowy stanął zatem na stanowisku, że w takiej sytuacji wypowiedzenie umowy leasingu dokonane niezgodnie z treścią art. 709¹³ § 2 k.c. jest czynnością sprzeczną z prawem, a więc nieważną (art. 58 § 1 k.c.). Wskazał także, że przepis art. 709¹³ § 2 k.c. ma charakter semiimperatywny i zawiera sankcję nieważności. Ukierunkowany jest na ochronę interesów obu stron umowy leasingu, zarówno finansującego, jak i korzystającego. W interesie korzystającego przewidziano w szczególności uwarunkowanie wypowiedzenia umowy wcześniejszym wyznaczeniem odpowiedniego dodatkowego terminu do zapłacenia zaległości ratalnej. W interesie finansującego została ustanowiona sankcja wypowiedzenia umowy, przy czym zasadniczo ze skutkiem natychmiastowym w wypadku uchybienia terminowi płatności chociażby jednej raty. Jednakże wypowiedzenie umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym jest obwarowane koniecznością poinformowania korzystającego o takiej możliwości. Dla korzystającego możliwość wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym jest bardzo dotkliwa, bowiem powoduje konieczność zapłaty wszystkich dotychczas niewymagalnych rat leasingowych – a mogą to być kwoty bardzo wysokie. Z uwagi na te konsekwencje pozwany powinien być jasno i precyzyjnie pouczony o możliwości wypowiedzenia umów leasingu ze skutkiem natychmiastowym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uznał, iż powódka uchybiła przesłankom zawartym w art. 709¹³ § 2 k.c. przez brak informacji dla Ł. P. (1), że w razie braku zapłaty kwoty wskazanej w wezwaniach, a wynikającej z umów leasingu z dnia 23 stycznia 2014 roku numer (...), z dnia 19 listopada 2013 roku numer (...), z dnia 23 stycznia 2014 roku numer (...), z dnia 14 stycznia 2014 roku numer (...) i z dnia 13 listopada 2013 roku numer B/O/LU/2013/11/0015 zostaną one wypowiedziane ze skutkiem natychmiastowym i zaniechanie to powoduje nieważność czynności powódki w tym zakresie – zgodnie z treścią art. 58 § 1 k.c.. W ocenie Sądu oznacza to, iż umowy leasingu z dnia 23 stycznia 2014 roku, z dnia 19 listopada 2013 roku, z dnia 23 stycznia 2014 roku, z dnia 14 stycznia 2014 roku i z dnia 13 listopada 2013 roku w dalszym ciągu łączą strony i w tej sytuacji powódka nie może domagać się zapłaty należności dochodzonej pozwem, bowiem umowa leasingu nadal łączy strony, więc powódka nie może domagać się należności wynikających z brzmienia art. 709¹⁵ k.c. W konsekwencji powyższego Sąd uznał także, że w tej sytuacji powódka wypełniła weksle in blanco niezgodnie z warunkami zawartymi w deklaracjach wekslowych złożonych przez pozwanego.

Mają na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 496 k.p.c. - uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym z dnia 21 października 2016 roku w sprawie X GNe 1297/16 w całości i oddalił powództwo w części. W zakresie kwoty 54.771,19 złotych Sąd pierwszej instancji umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. z uwagi na cofnięcie pozwu przez powódkę jeszcze przed rozpoczęciem rozprawy w niniejszym postępowaniu.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c.

O nieuiszczonych kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 113 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążając obowiązkiem ich uiszczenia powódkę, jako przegrywającą niniejszy proces w całości.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła apelacją strona powodowa w części, tj. w zakresie pkt 1, 3, 4, 5, 6 zarzucając mu:

I. naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.:

1. art. 709¹³ § 2 k.c. poprzez błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że przepis ten wymaga, aby obligatoryjne wezwanie do zapłaty poprzedzające wypowiedzenie umowy leasingu zawierało dosłowne sformułowanie „ze skutkiem natychmiastowym”, gdy w rzeczywistości przepis ten wymaga, aby obligatoryjne wezwanie zawierało zagrożenie wypowiedzeniem umowy leasingu, a sformułowanie „ze skutkiem natychmiastowym” wskazuje jedynie na uprawnienie finansującego do „szybkiego” zakończenia umowy leasingu (bez okresu wypowiedzenia); a w konsekwencji że powód nieprawidłowo wezwał pozwanego do zapłaty wymagalnych należności z umowy leasingu oraz że „Ostateczne wezwanie do zapłaty” z dnia 28 października 2015 r. nie zawierało wszystkich obligatoryjnych informacji wymaganych treścią art. 709¹³ § 2 k.c., gdy w rzeczywistości, wezwanie to zawierało wszystkie niezbędne elementy o jakich mowa w art. 709¹³ § 2 k.c.

2. art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z § 7 ust. 6 Ogólnych Warunków Umowy Leasingu („OWUL”) poprzez niezastosowanie i całkowite pominięcie w przyjętym rozstrzygnięciu, treści umownego stosunku prawnego łączącego strony (umowy leasingu), z którego wynikało, że powód uprawniony był do rozwiązania umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym, na treść którego to stosunku prawnego, pozwany będący przedsiębiorcą, zgodził się podpisując umowę leasingu,

3. art. 10 Prawa wekslowego („pr.w”) - poprzez niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że weksle będące przedmiotem niniejszej sprawy zostały wypełnione na sumy wekslowe niezgodne z zawartym przez strony porozumieniem wekslowym (deklaracja wekslowa),

II. naruszenie przepisów postępowania, mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj.:

1. art. 233 k.p.c., poprzez dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób dowolny, a nie swobodny, nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania oraz zasad doświadczenia życiowego, a w konsekwencji na przyjęciu, że „Ostateczne wezwanie do zapłaty” z dnia 28 października 2015 r. nie zawierało obligatoryjnych informacji wymaganych treścią art. 709¹³ § 2 k.c.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. utrzymanie w mocy nakazu zapłaty z dnia 21 października 2016 r. w zakresie kwoty 523.704,20 zł, (w zakresie kwoty 54.771,19 zł Sąd I instancji prawidłowo umorzył postępowanie z uwagi na cofnięcie pozwu przez powoda w tym zakresie),

2. ponowne rozstrzygnięcie o kosztach postępowania przed Sądem I instancji oraz w postępowaniu zażaleniowym, w tym w zakresie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych, stosowanie do merytorycznego rozstrzygnięcia zmienionego wyroku,

3. zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania przed Sądem II instancji, w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przewidzianych.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 25 października 2018 r. pełnomocnik strony powodowej zmodyfikował żądanie apelacji popierając ją do kwoty 498.523,20 zł, bowiem powództwo w rozpatrywanej sprawie zostało skutecznie cofnięte pismem z dnia 14 lipca 2017 r. także w zakresie kwoty 25.181 zł (pismo powoda k 588, protokół skrócony rozprawy apelacyjnej k 896).

Pozwany wniósł o oddalenie apelacji i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje i przyjmuje za własne przedstawione wyżej ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego, z tą jedynie zmianą, że w treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wkradła się oczywista omyłka pisarska co do daty rocznej oświadczeń o wypowiedzeniu umów leasingu, którą sprostowano zgodnie z treścią powołanych dowodów tj. na dzień 18 grudnia 2015 r. W oparciu o dowody zebrane w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji oraz w postępowaniu apelacyjnym Sąd Apelacyjny uzupełniająco ustala, co następuje:

Wszystkie objęte sporem umowy leasingu już uprzednio zostały pozwanemu wypowiedziane ze skutkiem natychmiastowym z uwagi na opóźnienie w regulowaniu w zobowiązaniach umownych na skutek oświadczeń strony powodowej odpowiednio - z dnia 21 października 2014 r. - w odniesieniu do umów leasingu nr (...), oraz z dnia 6 października 2014 r. - w odniesieniu do umowy leasingu nr (...) (porozumienia restrukturyzacyjne k 593 - 612). Wypowiedzenia te zostały poprzedzone wystosowanym przez stronę powodową wezwaniem do zapłaty z dnia 23 maja 2014 r. (okoliczność bezsporna - pismo pozwanego k 750 akt). Wezwanie to obejmowało łącznie 8 umów leasingu łączących strony, w tym umowy o nr (...). Skuteczność wezwania z dnia 23 maja 2014 r. była przedmiotem oceny Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie sygn. X GC 116/17 oraz na skutek apelacji Ł. P. (1) od wyroku tego Sądu z dnia 21 grudnia 2017 r. - Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie sygn. I AGa 164/18. Sądy obu instancji uznały, że wezwanie to odpowiada wymogom z art. 709¹³ § 2 k.c. (odpis wyroku SA w Łodzi w sprawie I AGa 164/18 z uzasadnieniem k 853 - 864).

W celu wznowienia objętych sporem umów leasingu strony w dniu 15 lipca 2015 r. zawarły do każdej z nich porozumienie restrukturyzacyjne i aneks, w których m.in. strona powodowa za zgodą pozwanego cofała swoje oświadczenia o wypowiedzeniu umowy ze skutkiem natychmiastowym (§ 3), strony ustalały w przypadku każdej umowy nowy okres jej zawarcia i nowy terminarz opłat leasingowych (§ 4 i § 5). W § 7 każdego porozumienia i aneksu strony zgodnie wskazywały, że wobec tego, iż przedmiot leasingu nie został zwrócony po rozwiązaniu umowy we wskazanym terminie, finansującemu przysługują z tego tytułu kary umowne:

- w odniesieniu do umowy nr (...) w wysokości 6.671,43 zł,
- w odniesieniu do umowy nr (...) w wysokości 4.224,38 zł,
- w odniesieniu do umowy nr (...) w wysokości 54.961,58 zł,
- w odniesieniu do umowy nr (...) w wysokości 2.261,22 zł,
- w odniesieniu do umowy nr (...) w wysokości 13.650,33 zł.

Strony przewidziały, że o ile korzystający ureguluje swoje zobowiązania w wysokościach i w terminach wskazanych w nowych terminarzach opłat leasingowych, finansujący odstąpi od dochodzenia naliczonej kary umownej.

Z kolei w § 9 każdego porozumienia i aneksu ustalone zostały opłaty za rozpatrzenie wniosku restrukturyzacyjnego, sporządzenie porozumienia i wznowienie umowy w łącznej wysokości 3.500 z netto powiększonej o VAT, którą to należność pozwany zobowiązany był spłacić w czterech ratach miesięcznych od sierpnia do listopada 2015 r.

Pozostałe postanowienia każdej z umów leasingu pozostawały bez zmian (§ 13).

(porozumienia restrukturyzacyjne k 593 – 612).

Oprócz wezwania z dnia 28 października 2015 roku, strona powodowa wystosowała do pozwanego także wezwania z dnia 22 stycznia 2016 r. i rozliczenia umów (wezwania z dnia 22.01.2016 r. z dowodami doręczenia k 246 -249, rozliczenia umów załączone do zarzutów k 85,86 , rozliczenia umowy k 250, 280, 298, 315, 322).

Pozwany zwrócił wszystkie pięć pojazdów, które były przedmiotem objętych sporem umów leasingu (okoliczność bezsporna). Ich sprzedaż następowala: w dniu 14 marca 2016 r. (przedmiot umowy nr (...)), w dniu 9 lutego 2016 r. (przedmiot umowy nr (...)), w dniu 23 lutego 2016 r. (przedmiot umowy nr (...)), w dniu 5 lipca 2016 r. (przedmiot umowy nr (...)) oraz w dniu 29 czerwca 2017 r. (przedmiot umowy nr (...)) (faktury k 279, 297, 331,346, 613).

W wypadku każdego z uzupełnionych przez stronę powodową weksla na sumę wekslową składały się opłaty wynikające z każdej z umów leasingu należne powodowej Spółce do dnia 18 grudnia 2015 r. tj. nieuiszczone opłaty leasingowe wynikające z terminarza, koszty windykacji, opłaty ustalone w § 9 porozumień restrukturyzacyjnych oraz kary umowne wynikające z § 7 porozumienia restrukturyzacyjnego , czyli tzw. opłaty zafakturowane wraz odsetkami ustawowymi od tych należności, naliczonymi od dnia ich wymagalności. W przypadku umowy nr (...) opłaty zafakturowane wynosiły 15.429,06 zł, a odsetki od nich 114,47 zł. W przypadku umowy nr (...) opłaty zafakturowane wynosiły 19.234,77 zł, a odsetki od nich 212,89 zł. W umowie nr (...) suma opłat zafakturowanych wynosiła 65.391,62 zł, a odsetki od nich 337,29 zł. W umowie nr (...) suma opłat zafakturowanych wynosiła 15.747,29 zł , a odsetki od nich 221,10 zł. W umowie nr (...) opłaty zafakturowane wynosiły 25.851,07 zł , a odsetki od nich 276,39 zł.

W przypadku każdej umowy leasingu strona powodowa uwzględniła także umówione w § 7 ust. 9 Owul korzyści tj. umówione dyskonto oraz cenę sprzedaży tych pojazdów, które zostały zbyte do dnia rozliczenia (wezwania do zapłaty z potwierdzeniem odbioru k 245 – 249 akt, rozliczenia umów k 250, 280, 298, 315, 322).

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd Apelacyjny dokonał w oparciu o załączone do akt dokumenty, oceniając je jako wiarygodne. Należy podkreślić, że pozwany nie negował w toku sporu samego faktu podpisania porozumień i aneksów z dnia 15 lipca 2015 r., a jedynie odmiennie oceniał ich skuteczność, a zwłaszcza istnienie uznanych w ich treści należności strony powodowej. Podobnie pozwany nie negował okoliczności dokonania przez stronę powodową określonych rozliczeń i wezwania go do ich zapłaty, a jedynie podważał prawidłowość owych wyliczeń. Należy jednak przypomnieć, że przedmiotem ustaleń faktycznych pozostaje jedynie treść oświadczeń woli składanych przez strony. Natomiast ich ocena prawna jest domeną stosowania prawa. Tym samym nie istniały żadne przeszkody dla poczynienia ustaleń co do samego faktu dokonania przez strony określonych czynności prawnych i złożenia oświadczeń woli o ustalonej wyżej treści.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej jest zasadna.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że zaskarżony wyrok dotknięty jest takimi uchybieniami, które skutkowałyby jego zmianą bez względu na dalszą merytoryczną ocenę zarzutów apelacji.

Po pierwsze, uwadze Sądu pierwszej instancji umknęło, że strona powodowa dwukrotnie modyfikowała żądanie pozwu, cofając powództwo również w piśmie procesowym z dnia 14 lipca 2017 r. w zakresie dalszej kwoty 25.181 zł. Pismo to niewątpliwie zostało doręczone pełnomocnikowi pozwanego, o czym świadczy treść jego odpowiedzi z dnia 29 kwietnia 2018 r. (vide k 750). Mimo to, pozwany do chwili zamknięcia rozprawy przed Sądem pierwszej instancji nie zajął żadnego stanowiska co do cofnięcia powództwa. W tym stanie rzeczy, postępowanie także w tej części podlegało umorzeniu na podstawie art. 203 § 3 k.p.c. w związku z art. 355 § 1 k.p.c.

Po wtóre, nawet hipotetyczna akceptacja stanowiska Sądu pierwszej instancji o naruszeniu przez powodową Spółkę przepisu art. 709¹³ § 2 k.c. i tym samym o nieważności wypowiedzenia umów leasingu, nie prowadzi do oddalenia powództwa w całości. Rzecz bowiem w tym, że na sumę wekslową w przypadku każdego z uzupełnionych weksli in blanco składały się różne należności powodowej Spółki, w tym takie, których byt i wymagalność pozostają całkowicie niezależne od oceny skutków prawnych wypowiedzenia dokonanego oświadczeniami strony powodowej z dnia 18 grudnia 2015 roku. Dotyczy to należności, których obowiązek zapłaty powstał w okresie związania stron umowami leasingu tj. do daty ich wypowiedzenia pozwanemu, a także odsetek od tych sum. Należności te wynoszą łącznie 142.815,95 zł. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie przedstawiono żadnej argumentacji, która wyjaśniałaby oddalenie powództwa także w tej części. Z pewnością nie jest takim wyjaśnieniem odwołanie do treści art. 709¹⁵ k.c., bowiem przepis ten nie jest podstawą dochodzenia należnych finansującemu opłat wynikających z umowy leasingu, których obowiązek zapłaty powstał przed dniem wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym. W orzecznictwie podkreśla się, że wypowiedzenie umowy wywiera skutek jedynie ex nunc, nie może zatem odnosić się do rat już wymagalnych; obowiązek ich zapłaty wynika z zasad ogólnych (art. 709¹, 709¹³ § 1 k.c.). Skoro rozwiązanie umowy rodzi skutki jedynie na przyszłość, to nie może prowadzić jednocześnie do podważenia skutków prawnych powstałych na jej gruncie wcześniej (tak SN w uzasadnieniu uchwały z dnia 16 września 2015 r. w sprawie III CZP 52/15, OSNC 2016/9/99). Wyrażany jest również pogląd, że nawet po skutecznym rozwiązaniu umowy leasingodawcy przysługuje roszczenie o zapłatę równowartości rat leasingowych, które stały się wymagalne do czasu rozwiązania umowy leasingu i nie zostały dotychczas zapłacone przez leasingobiorcę, wywodzone z art. 471 k.c. (por. uzasadnienie wyroku SN z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie V CSK 566/12, OSNC 2014/10/102). W stosunkach między stronami obowiązek ten znalazł także wyraz w regulacji umownej tj. w § 7 ust. 8 Owul. Tym bardziej w sytuacji, w której - w ocenie Sądu Okręgowego - strony nadal pozostawały związane umowami leasingu brak byłoby jakichkolwiek przesłanek dla oddalenia powództwa w tej części.

Co więcej, przy czynionym przez Sąd pierwszej instancji założeniu, że umowy leasingu nadal obowiązują, a strony pozostają nimi związane, strona powodowa miałaby także prawo do pobrania dalszych opłat leasingowych, które stały się wymagalne po dniu 18 grudnia 2015 r. - przynajmniej do dnia zwrotu przez pozwanego przedmiotu każdej z umów. Do tego momentu opłaty leasingowe stanowiłyby ekwiwalent korzystania z przedmiotu leasingu.

Wskazane wyżej należności obejmują przede wszystkim zaległe raty leasingowe za 2015 r. wynikające z terminarza opłat. Pozwany nie przedstawił dowodu ich zapłaty i nie kwestionował w toku sporu, że nie zostały one uregulowane. Nie przedstawił także żadnych twierdzeń, które mogłyby podważyć uprawnienie strony powodowej do naliczenia odsetek ustawowych za nieterminową zapłatę rat leasingowych, w szczególności, że zgodnie z postanowieniami Terminarza opłat stanowiącego z mocy art. 5 ust. 4 każdej umowy jej integralną część, dokument ten określał zobowiązanie finansowe korzystającego i stanowił podstawę do dokonywania płatności niezależnie od doręczenia korzystającemu faktur VAT (postanowienie pkt 1 Terminarza opłat). Zasadę tą potwierdza także § 5 pkt 16 Owul. Pozostałe należności, to opłaty, których obowiązek uiszczenia wynika z § 5 ust. 8 i 9 Owul oraz postanowień § 7 i § 9 każdego porozumienia restrukturyzacyjnego, a zatem: koszty windykacji, opłaty z tytułu nieterminowego opłacenia polisy, kary umowne naliczone na podstawie § 7 ust. 14 Owul za nieterminowy zwrot pojazdów po pierwszym rozwiązaniu umów, opłaty za rozpatrzenie wniosku restrukturyzacyjnego, sporządzenie porozumienia i wznowienie umowy, noty odsetkowe. Trzeba podkreślić, że obowiązek zapłaty kar umownych oraz opłat związanych ze wznowieniem i restrukturyzacją umów leasingu, pozwany przejął na siebie we wszystkich porozumieniach restrukturyzacyjnych. Ł. P. (2) nigdy nie uchylił się od skutków prawnych tych czynności, nie podnosił również zarzutów, które mogłyby wskazywać na ich bezwzględnie nieważność. Jedyne powołany przez pozwanego w piśmie procesowym z dnia 29 kwietnia 2018 r. zarzut (k 750 akt) sprowadzał się do twierdzenia, że także wypowiedzenie umów leasingu dokonane uprzednio pismami z dnia 6 października 2014 r. i 21 października 2014 r. było nieskuteczne, a to z uwagi na wadliwość wezwania do zapłaty z dnia 23 maja 2014 r. Na powyższe okoliczności, pozwany nie zaoferował jednak żadnych dowodów, a zawarte w piśmie procesowym z dnia 29 kwietnia 2018 r. odwołanie do dowodów załączonych do akt niniejszej sprawy jest nieskuteczne, bowiem wśród licznie zebranej dokumentacji brak jest powołanych wyżej wezwania do zapłaty i oświadczeń o wypowiedzeniu umów leasingu z 2014 r. Nie budzi zaś wątpliwości, że ciężar dowodu w zakresie

tezy o bezskuteczności czy nieważności wypowiedzenia umów leasingu w 2014 r., a tym samym o braku podstaw do naliczenia dochodzonych w niniejszym postępowaniu i uznanych przez pozwanego kar umownych, czy też o braku podstaw dla restrukturyzacji i wznowienia umów oraz obciążenia pozwanego obowiązkiem uiszczenia związanych z tym opłat, nota bene także uznanych przez Ł. P. (1), spoczywał na pozwanym jako stronie, która z owych okoliczności chciała wywieść korzystne dla siebie skutki prawne. Zaniechanie inicjatywy dowodowej w tym zakresie skutkuje zatem uznaniem analizowanego zarzutu za całkowicie niezasadny.

Powyższe stanowisko znajduje swoje uzasadnienie również w treści prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w sprawie sygn. X GC 116/17 oraz Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie sygn. I AGa 164/18, w których przedmiotem oceny było to samo wezwanie do zapłaty z dnia 23 maja 2014 r. Sądy obu instancji uznały, że wezwanie to odpowiada wymogom z art. 709¹³ § 2 k.c. W orzecznictwie dość jednolicie prezentowany jest pogląd, że związanie prawomocnym wyrokiem oznacza, iż sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym wcześniejszym wyroku i to nawet wtedy, jeżeli argumentacja prawna, na której opiera się to rozstrzygnięcie jest nietrafna (vide między innymi wyroki SN z dnia 29 września 2011 r. IV CSK 652/10, LEX nr 1129162; z dnia 19 października 2012 r. V CSK 485/11, LEX nr 1243099; z dnia 6 marca 2014 r., V CSK 203/13, OSNC 2015/2/23). Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie V CSK 433/13 (LEX nr 1514746), powaga rzeczy osądzonej rozciąga się również na zawarte w uzasadnieniu motywy rozstrzygnięcia, które mogą mieć znaczenie dla ustalenia zakresu mocy wiążącej i powagi rzeczy osądzonej prawomocnego orzeczenia, czyli dla określenia granic jego prawomocności materialnej w rozumieniu art. 365 § 1 k.p.c. Związanie prawomocnym wyrokiem oznacza, iż sąd obowiązany jest uznać, że kwestia prawna, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia w innej sprawie, a która ma znaczenie prejudycjalne w sprawie przez niego rozpoznawanej, kształtuje się tak, jak przyjęto w prawomocnym wcześniejszym wyroku.

Strona powodowa wykazała także zasadność pozostałych należności przedstawiając faktury i noty odsetkowe oraz wskazując na wynikający z § 5 ust. 9 i 8 Owul obowiązek ich uiszczenia. Trzeba podkreślić, że w tym zakresie pozwany ograniczył się do twierdzeń o niewykazaniu powyższych należności i o rzekomym niedoręczeniu mu faktur i not. Bezsprzecznie jednak obowiązek zapłaty wskazanych należności nie był warunkowany doręczeniem pozwanemu stosownych dokumentów księgowych, co wprost wynika z § 5 ust. 16 Owul, a ponadto zarzut ten został przez pozwanego podniesiony dopiero w piśmie procesowym z dnia 20 czerwca 2017 r. (k 485 i nast. akt). Tymczasem do wezwania do zapłaty z dnia 28 października 2015 r. załączono zestawienie faktur i not odsetkowych, z których wynikały należności pozwanego. Pozwanemu doręczono także wezwanie do zapłaty z dnia 22 stycznia 2016 r. ze wskazaniem kwot i tytułów poszczególnych świadczeń, a także rozliczenia poszczególnych umów leasingu (kopie dwóch z nich pozwany sam załączył do zarzutów od nakazu zapłaty). W odpowiedzi na wszystkie te pisma pozwany nigdy nie podnosił, że którykolwiek z dokumentów księgowych nie został mu skutecznie doręczony, co z pewnością uczyniłby, gdyby istotnie ich nie otrzymał. Co jednak najistotniejsze, w świetle powyższych okoliczności twierdzenia pozwanego o braku skutecznego doręczenia faktur i not księgowych oraz o rzekomym niewykazaniu tych należności należy uznać za spóźnione na podstawie art. 493 § 1 k.p.c. Wbrew bowiem obrazowi wzajemnych stosunków stron, jakie pozwany starał się wykreować w zarzutach od nakazu zapłaty, całokształt zebranych w sprawie dowodów nakazuje uznać, że jeszcze przed wytoczeniem powództwa pozwany doskonale wiedział, z jakich tytułów i w jakiej wysokości strona powodowa dochodzi zapłaty w związku z każdą z umów leasingu. Powinien zatem i mógł zgłosić tego rodzaju twierdzenia już w zarzutach od nakazu zapłaty. W sprawie nie zachodziły przy tym tego rodzaju okoliczności, o których mowa w art. 493 § 1 zdanie trzecie k.p.c.

W podsumowaniu dotychczasowych rozważań wypada wreszcie podkreślić, że strona powodowa wywodziła dochodzone pozwem roszczenie z uzupełnionych weksli in blanco. Zgodnie z niesporną treścią deklaracji wekslowych złożonych przez pozwanego, strona powodowa była upoważniona do wypełnienia weksli nieuzupełnionych w każdym czasie i na sumę odpowiadającą zadłużeniu z tytułu opłat leasingowych i innych świadczeń wynikających z umowy leasingu, odsetek za opóźnienie w płatności i innych świadczeń ubocznych. A zatem nawet przy założeniu czynionym przez Sąd pierwszej instancji, iż wobec wadliwości wypowiedzenia umów leasingu po stronie powodowej nie powstało

roszczenie z art. 709¹⁵ k.c., nie było przeszkód dla uzupełnienia przez (...) S.A. weksli niezpełnionych na sumy wekslowe odpowiadające zadłużeniu pozwanego z tytułu innych świadczeń wynikających z każdej z umów, a powstałe w ten sposób zobowiązanie wekslowe jest skuteczne i ważne. Warto bowiem przypomnieć, że dokument mający cechy określone w art. 101 Prawa wekslowego stanowi weksel własny, choćby nadanie mu tych cech nastąpiło z naruszeniem upoważnienia do wypełnienia weksla in blanco. Jednak zobowiązanie osoby podpisanej na wekslu in blanco powstaje tylko w takich granicach, w jakich jego wypełnienie jest zgodne z upoważnieniem do uzupełnienia (por. wyrok SN z dnia 15 maja 2008 r. w sprawie I CSK 548/07, OSNC-ZD 2009, nr B, poz. 49).

Z kolei ustalenie, że przedmiotem sporu pozostaje roszczenie z weksli gwarancyjnych in blanco wystawionych przez pozwanego, wiąże się z określonym rozkładem ciężaru dowodu. Nie budzi wątpliwości, że w postępowaniu nakazowym, w jego fazie zapoczątkowanej wniesieniem zarzutów od nakazu zapłaty, dochodzi do przerwania ciężaru dowodu na stronę pozwaną. Podobnie, jeżeli dłużnik podnosi zarzuty przeciwko wekslowi gwarancyjnemu, w szczególności odnoszące się do stosunku podstawowego, to na nim, a nie na wierzycielu, spoczywa ciężar ich wykazania (tak np. SN w wyroku z dnia 21 października 2010 r. w sprawie IV CSK 109/10, LEX nr 898262; podobnie SA w Warszawie w wyroku z dnia 8 listopada 2013 r. w sprawie I ACa 114/13, LEX nr 1402962).

Dla zobrazowania rozkładu ciężaru dowodu w rozpatrywanej sprawie warto odwołać się do nadal aktualnego uzasadnienia uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1967 r. w sprawie III CZP 19/66 (OSNCP 1968/5/79), w którym podkreślono, że sytuacja dłużnika staje się na skutek wystawienia weksla o tyle trudniejsza, że wydanie wierzycielowi weksla stwarza domniemanie istnienia w chwili wydania weksla wierzytelności w wysokości sumy wekslowej i przerzuca w ten sposób ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika, gdy tymczasem w braku weksla dowód istnienia i wysokości wierzytelności obciąża wierzyciela. Obowiązujące w postępowaniu nakazowym ograniczenia procesowe nie pozbawiają dłużnika w ramach postępowania sądowego, wszczętego na skutek wniesienia zarzutów, prawa podnoszenia przeciwko roszczeniu z weksla tych wszystkich zarzutów, jakie mu przysługują na podstawie przepisów prawa materialnego. Jeżeli więc łączy go z powodem stosunek prawny cywilny, w związku z którym dłużnik zaciągnął wobec posiadacza weksla zobowiązanie wekslowe, to może on podnosić również wszelkie zarzuty wynikające z tego stosunku (art. 16 pr. weksl.). Jeżeli weksel jest wystawiony in blanco, dłużnikowi przysługuje także zarzut uzupełnienia weksla niezgodnie z zawartym przez strony porozumieniem (art. 10 pr. weksl.). Jednakże powoływanie się na stosunek prawa cywilnego, w związku z którym wręczony został wierzycielowi weksel, nie stanowi w swej istocie zmiany powództwa. Przedmiotem powództwa pozostaje nadal roszczenie wekslowe, sąd zaś bada jedynie i rozstrzyga, czy i w jakim zakresie podniesione przez dłużnika zarzuty, oparte na stosunku cywilnoprawnym (art. 16 pr. weksl.) lub na zawartym przez strony porozumieniu co do uzupełnienia weksla wystawionego in blanco (art. 10 pr. weksl.), czynią roszczenie wekslowe powoda bezzasadnym.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wypada zatem podkreślić, iż to nie powód winien był wykazać istnienie stosunku podstawowego i wierzytelności z tego tytułu, bowiem żądanie pozwu opierał na wekslu, a pozwany, twierdząc że weksel został uzupełniony niezgodnie z deklaracją wekslową, zobligowany był okoliczności te po pierwsze powołać w formie twierdzeń i zarzutów w zarzutach od nakazu zapłaty, a po wtóre udowodnić (art. 493 § 1 k.p.c.).

Z dotychczasowych rozważań płynie zatem jednoznaczny wniosek, iż nawet hipotetyczna akceptacja stanowiska Sądu pierwszej instancji o nieskuteczności wezwania z art. 709¹³ § 2 k.c. i nieważności wypowiedzenia umów leasingu, nie daje podstaw dla oddalenia powództwa ponad kwotę 54.771,19 zł, co do której Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w punkcie 2. zaskarżonego wyroku. Powództwo podlegało bowiem dalszemu umorzeniu w części, w której zostało skutecznie cofnięte tj. co do kwoty 25.181 zł, zaś w zakresie należności objętych umową stron i porozumieniami restrukturyzacyjnymi, których obowiązek zapłaty nie wynika z art. 709¹⁵ k.c., a zatem co do kwoty 142.815,95 zł - jest uzasadnione, bowiem pozwany nie zaoferował tego rodzaju dowodów, które mogłyby podważyć wierzytelność wekslową powodowej Spółki w tej części.

W istocie zatem zarzuty apelacji strony powodowej pozostają istotne jedynie dla oceny zaskarżonego wyroku w pozostałym zakresie. Uprzedzając dalsze rozważania, należy zaznaczyć, iż wszystkie zarzuty pozwanej dotyczące rozliczenia korzyści uzyskanych przez finansującego zgodnie z art. 709¹⁵ k.c., odnosić należy jedynie do tych rat, które po myśli tego przepisu stają się natychmiast wymagalne z chwilą rozwiązania umowy leasingu wskutek jej wypowiedzenia, a zatem rat przyszłych (por. uchwałę SN z dnia 16 września 2015 r. w sprawie III CZP 52/15, LEX nr 1800395, wyrok SN z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie V CSK 566/12, OSNC 2014/10/102). Taka wykładnia przepisu art. 709¹⁵ § 2 k.c. podyktowana jest odszkodowawczym charakterem odpowiedzialności korzystającego. Jak podkreślił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanej wyżej uchwały w sprawie III CZP 52/15, „...przepis ten ułatwia finansującemu dochodzenie odszkodowania w celu przywrócenia położenia, w którym znajdowałby się on w przypadku należytego wykonania zobowiązania przez korzystającego. Pozwala ustalić wysokość odszkodowania w sposób uproszczony w stosunku do typowego roszczenia odszkodowawczego, odwołując się w tym zakresie do przewidzianych w umowie a niezapłaconych rat leasingowych; jednocześnie jednak przewiduje mechanizm dostosowania odszkodowania do rozmiaru doznanego uszczerbku przez nakaz uwzględnienia oznaczonych korzyści odniesionych przez finansującego. (...) Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby do niedającego się zaakceptować wniosku, że termin wymagalności rat już wymagalnych zostaje przesunięty w następstwie wypowiedzenia umowy do chwili jego dokonania; w ten sposób dłużnik uzyskałby dodatkową, niczym nieusprawiedliwioną korzyść w zakresie obowiązku zapłaty odsetek”.

Przechodząc do zarzutów apelacji, za niezasadny należy uznać zarzut naruszenia art. 233 k.p.c., bowiem uchybienia Sądu pierwszej instancji nie wynikają z naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów. Zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c., sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Powszechnie przyjmuje się, że ramy swobodnej oceny dowodów muszą być zakreślone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których Sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego, w rozpatrywanej sprawie Sąd Okręgowy nie uchybił tym regułom, bowiem poprawnie ocenił moc dowodową i wiarygodność dowodu z dokumentu w postaci ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 28 października 2015 r. i uczynił go podstawą ustaleń faktycznych odnoszących się do jego treści. Uważna analiza uzasadnienia omawianego zarzutu prowadzi do wniosku, iż skarżący za jego pomocą stara się podważyć wnioski wyprowadzone przez Sąd pierwszej instancji z treści tego dokumentu i jego ocenę prawną. Tymczasem ocena woli stron wyrażonej w umowie oraz wykładnia oświadczeń woli, należą do zakresu stosowania przez Sąd prawa materialnego, a nie przepisów postępowania dotyczących oceny dowodów. Nie mogą być zatem zwalczane przy pomocy zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (tak m.in. SN w wyroku z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie II CKN 240/01, LEX nr 121708).

Rację ma natomiast skarżący, zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie przepisu art. 65 k.c. w związku z § 7 ust. 6 Owul poprzez ich niezastosowanie, a w konsekwencji błędną wykładnię przepisu art. 709¹³ § 2 k.c. Rozważania w tej materii należy rozpocząć od przypomnienia, że umowy leasingu łączące strony przewidywały jedynie trzy sposoby ich przedterminowego zakończenia, które uregulowano § 7 Owul. W § 7 ust. 1 Owul zastrzeżono skutek wygaśnięcia umowy w przypadku utraty, nienaprawialnego uszkodzenia lub zniszczenia przedmiotu leasingu. W § 7 ust. 6 strony zastrzegły dla finansującego możliwość rozwiązania umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym w ściśle określonych wypadkach, zaś w § 7 ust. 16 przedterminowe zakończenie umowy leasingu na podstawie porozumienia stron. Uważna lektura całego postanowienia § 7 Owul przekonuje przy tym, iż terminem „rozwiązanie” strony posługują się jedynie dla określenia skutku jednostronnego oświadczenia finansującego ze skutkiem natychmiastowym. Zgodnie z § 7 ust. 6 ppkt 1 Owul finansujący był uprawniony do złożenia takiego oświadczenia m.in. gdy korzystający, pomimo upomnienia na piśmie i wyznaczenia dodatkowego terminu, zalega z jakąkolwiek płatnością wynikającą z umowy leasingowej.

Już zatem odwołanie do wykładni literalnej ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 28 października 2015 r. nakazuje przyjąć, iż użyte w jego treści sformułowanie o zagrożeniu „rozwiązaniem umów leasingu ze wszystkim konsekwencjami prawnymi” odnosi się do jedynego uregulowanego w umowach stron przypadku rozwiązania umowy z § 7 ust. 6 Owul, a zatem w drodze jednostronnego oświadczenia finansującego ze skutkiem natychmiastowym. Inne sposoby ustania stosunku prawnego strony określiły jako „wygaśnięcie umowy” lub „przedterminowe zakończenie umowy w drodze porozumienia stron”. Pozwany miał zarówno świadomość swojego zadłużenia, jak i znał treść umów leasingu łączących go ze stroną powodową. W tym stanie rzeczy posłużenie się w ostatecznym wezwaniu do zapłaty z dnia 28 października 2015 r. przyjętym w umowie określeniem „rozwiązanie umów”, jasno komunikowało korzystającemu konsekwencje braku spłaty zadłużenia w wyznaczonym dodatkowym terminie, a tym samym spełniało wymóg ustawy.

W rozpatrywanej sprawie do tożsamyh wniosków prowadzi również zastosowanie reguł wykładni z art. 65 § 1 k.c. Zgodnie z powołanym przepisem, oświadczenie woli należy tak tłumaczyć, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współżycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. A zatem w myśl art. 65 § 1 k.c., oprócz kontekstu językowego, przy interpretacji oświadczenia woli powinno się brać pod uwagę także okoliczności jego złożenia, czyli tzw. kontekst sytuacyjny, na który składają się w szczególności dotychczasowe doświadczenia stron. W realiach sporu nie sposób zatem pominąć, iż sam pozwany starał się budować zarzuty przeciwko żądaniu pozwu na tezie, iż tożsame w treści wezwanie do zapłaty z dnia 23 maja 2014 r. poprzedzało wcześniejsze wypowiedzenie wszystkich umów leasingu ze skutkiem natychmiastowym. Skuteczność tego zarzutu była już uprzednio przedmiotem negatywnej weryfikacji, jednakże dla potrzeb aktualnych rozważań zasadnicze znaczenie ma to, iż pozwany z pewnością miał świadomość skutków prawnych tak sformułowanego wezwania, skoro wcześniej tożsame w treści oświadczenie finansującego doprowadziło do wypowiedzenia umów ze skutkiem natychmiastowym. Można zakładać, że pozwany w 2014 r. zaakceptował w pełni ten skutek, gdyż podjął następnie działania w celu wznowienia wszystkich umów leasingu, co nastąpiło na mocy porozumień z dnia 15 lipca 2015 r. Co jednak najistotniejsze, pozwany doskonale zrozumiał także treść wezwania do zapłaty z dnia 28 października 2015 r. i niewątpliwie wiązał z nim zagrożenie w postaci wypowiedzenia przez finansującego umów leasingu ze skutkiem natychmiastowym, o czym najlepiej świadczy fakt, iż już w dniu 17 grudnia 2015 r. – a zatem przed doręczeniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy nr (...) - dokonał zwrotu przedmiotu leasingu. Opisane zachowanie pozwanego nie miało innej prawnej przyczyny, bowiem na wystąpił żaden z pozostałych dwóch przypadków przedterminowego rozwiązania umowy leasingu przewidzianych w § 7 Owul. Z uwagi na datę sprzedaży pozostałych przedmiotów leasingu z umowy nr (...) (14 marca 2016 r.), z umowy nr (...) (9 lutego 2016 r.), z umowy nr (...) (5 lipca 2016 r.) należy przyjąć, że także te pojazdy zostały zwrócone powodowej Spółce niezwłocznie po doręczeniu oświadczeń o wypowiedzeniu umowy leasingu, a zatem na tym etapie wzajemnych stosunków pozwany nie kwestionował trybu rozwiązania umowy i skuteczności oświadczenia finansującego.

Jeśli zatem przedstawione wyżej wyniki wykładni ostatecznego wezwania do zapłaty z dnia 28 października 2015 r. zestawić z przesłankami przepisu art. 709¹³ § 2 k.c., to w pełni uprawniony pozostaje wniosek, że zasadniczy cel powołanego przepisu został w okolicznościach sporu spełniony. Pozwanemu wyznaczono bowiem dodatkowy termin dla zapłaty zaległości, w tym zaległości w zakresie co najmniej jednej raty leasingowej, i poinformowano go o skutkach braku zapłaty tj. o możliwości rozwiązania umowy przez finansującego w uzgodnionym w umowie trybie tj. w drodze jednostronnego oświadczenia (wypowiedzenia) ze skutkiem natychmiastowym. Pozwany w taki też sposób zrozumiał treść owego wezwania.

Do odmiennych wniosków nie prowadzą powoływane przez stronę pozwaną i przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku orzeczenia Sądu Najwyższego i sądów powszechnych, wydane w całkowicie odmiennych stanach faktycznych, na co trafnie zwraca uwagę apelujący. Także z przywołanych poglądów piśmiennictwa płynie podstawowy wniosek, iż zasadniczym celem wezwania, o którym mowa w art. 709¹³ § 2 k.c. jest wyznaczenie korzystającemu dodatkowego odpowiedniego terminu do zapłacenia zaległości i poinformowanie go o skutkach jego bezskutecznego upływu w postaci wypowiedzenia umowy, a zatem o skutku w postaci ustania stosunku prawnego łączącego strony. Ziszczenie się tego celu nie zależy od dokładnego powtórzenia sformułowania ustawy o

zagrożeniu wypowiedzeniem ze skutkiem natychmiastowym. Wola finansującego w tej materii i informacja o skutkach upływu dodatkowego terminu może być zakomunikowana także przy użyciu innych sformułowań np. odwołujących się do umowy stron, oddających w sposób zrozumiały dla adresata treść oświadczenia woli finansującego. Ten warunek w rozpatrywanej sprawie został spełniony. Sąd Apelacyjny podziela przy tym analogiczną wykładnię przepisu art. 709¹³ § 2 k.c. zaakceptowaną na gruncie tożsamyh stanów faktycznych w wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 12 grudnia 2016 r. w sprawie I ACa 1098/15 (LEX nr 2193040), a także w powołanym już uprzednio wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 7 czerwca 2018 r. w sprawie sygn. I AGa 164/18.

W świetle przedstawionej argumentacji należy uznać, że strona powodowa dopełniła wymogów z art. 709¹³ § 2 k.c., a wobec bezskutecznego upływu dodatkowego terminu dla zapłaty zaległości, mogła skutecznie wypowiedzieć wszystkie umowy leasingu. Jedynie uzupełniająco wypada wskazać, że zawarte w zarzutach od nakazu zapłaty twierdzenie pozwanego jakoby oświadczenia o wypowiedzeniu umów ze skutkiem natychmiastowym nie zostały mu doręczone, pozostaje w oczywisty sposób sprzeczne z zebranyh materiałem dowodowym (vide k 240 – 244 akt).

W zaistniałej sytuacji (...) S.A. była uprawniona do wystąpienia z żądaniami opartymi na art. 709¹⁵ k.c. W myśl powołanego przepisu, w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu na skutek okoliczności, za które korzystający ponosi odpowiedzialność, finansujący może żądać od korzystającego natychmiastowego zapłacenia wszystkich przewidzianych w umowie a niezaplacyonych rat, pomniejszonych o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem i rozwiązania umowy leasingu. Z chwilą rozwiązania umowy wskutek jej wypowiedzenia finansujący może żądać od korzystającego wszystkich pozostałych umówionych rat, których ustalone terminy wymagalności przypadają po tej chwili. Raty te stają się natychmiast wymagalne z chwilą rozwiązania umowy leasingu wskutek jej wypowiedzenia, i do tych właśnie rat – jak już uprzednio sygnalizowano - ma zastosowanie rozwiązanie, które przewiduje pomniejszenie wypłacanych finansującemu rat o korzyści, jakie finansujący uzyskał wskutek ich zapłaty przed umówionym terminem.

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje twierdzenia strony powodowej, iż w świetle zasady swobody umów wyrażonej w art. 353¹ k.c. dopuszczalne jest uregulowanie w drodze umowy stron sposobu uwzględnienia korzyści uzyskanej przez finansującego w razie wypowiedzenia przez finansującego umowy leasingu z przyczyn leżących po stronie leasingobiorcy (podobnie SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 12 grudnia 2013 r. w sprawie V CSK 566/12, OSNC 2014/10/102; w uzasadnieniu wyroku z dnia 28 października 2016 r. w sprawie I CSK 649/15, LEX nr 2166372). Tak też stało się w rozpatrywanej sprawie, gdzie zasady uwzględnienia korzyści finansującego ustalone zostały w § 7 ust. 9 Owul. Strona powodowa dokonała rozliczenia każdej z umów leasingu zgodnie z tymi regułami tj. pomniejszyła sumę należnego jej odszkodowania stanowiącego sumę przyszłych rat o umówione dyskonto oraz o cenę sprzedaży każdego pojazdu, pomniejszoną z kolei o koszty związane ze sprzedażą i odbiorem oraz przechowaniem przedmiotu leasingu. Uwzględnienie w rozliczeniu ceny sprzedaży przedmiotu leasingu, a nie jego wartości z chwili zwrotu, pozostaje zgodnie z aktualną linią orzecznictwa (tak m.in. SN w powołanym wyżej wyroku z dnia 28 października 2016 r. w sprawie I CSK 649/15; w wyroku z dnia 18 lutego 2015 r. w sprawie I CSK 64/14, LEX nr 1663389). Należy przy tym podkreślić, że sprzedaż czterech pojazdów nastąpiła niezwłocznie – w terminie nie przekraczających 6 miesięcy od daty ich zwrotu. Jedynie przedmiot umowy leasingu nr (...) został zbyty w dniu 29 czerwca 2017 r. – z uwagi na brak potencjalnych nabywców mimo podjętych przez stronę powodową niezwłocznych działań oferujących jego sprzedaż.

Z kolei umówione przez strony dyskonto odpowiadało korzyści finansującego związanej z wcześniejszym, a zatem przed umówionym terminem ekspirowania umowy, otrzymaniem zwrotu środków pieniężnych wyłożonych na zakup pojazdów. Istotą dyskonta jest bowiem uwzględnienie zmiany wartości pieniądza w czasie.

Skarżący w toku postępowania wywodził w tym zakresie, że suma wszystkich należnych finansującemu z chwilą wypowiedzenia umowy rat powinna ulec pomniejszeniu o część przyszłych rat obejmującą odsetki stanowiące koszt „kredytu rzeczowego” zaciągniętego przez korzystającego u finansującego oraz o kwotę podatków. Argumentacja pozwanego w tym zakresie sprowadzała się do cytowania wybranych judykatów, bez próby powiązania wyrażanego w nich stanowiska z okolicznościami sporu. Tymczasem w rozpatrywanej sprawie finansujący dochodził przyszłych rat

leasingowych w wartościach netto, a zatem bez podatku od towarów i usług. Nie wiadomo zatem, o jakie inne podatki – zdaniem pozwanego – analizowane przyszłe raty leasingowe miałyby być pomniejszone. Nie budzi także wątpliwości, że przewidziane w umowach stron dyskonto stanowi właśnie pomniejszenie korzyści finansującego o „koszt kredytu rzeczowego”, uwzględniony przy pierwotnym ustalaniu wysokości rat leasingowych poprzez powiększenie owych rat w części kapitałowej o odsetki od kapitału. Operacja zdyskontowania rat leasingowych służy natomiast ustaleniu ich aktualnej wartości. Nie bez znaczenia pozostaje przy tym okoliczność, że w przepisie art. 709¹⁵ k.c. jest mowa o korzyściach jakie, finansujący uzyskał wskutek zapłaty rat leasingowych przed umówionym terminem. Tymczasem w realiach sporu do chwili obecnej pozwany nie zaspokoił należności powoda w żadnej części. Trudno zatem mówić, że finansujący uzyskał jakkolwiek korzyść finansową na skutek wcześniejszego odzyskania kapitału, co ewentualnie uzasadniałoby tezę o braku podstaw do pobrania odsetek stanowiących element każdej z rat leasingowych, skoro nadal kapitałem tym nie dysponuje. Finansujący nie odzyskał zatem zaangażowanych w przedsięwzięcie środków finansowych.

Chybiona pozostaje wreszcie przywołana w zarzutach od nakazu zapłaty teza, że należności strony powodowej powinny zostać pomniejszone o kwoty uzyskane przez finansującego z ubezpieczenia OC, AC i NW, jakimi objęte były pojazdy stanowiące przedmiot leasingu. Pozwany nie pokusił się nawet o sprecyzowanie, o jakie należności ubezpieczeniowe chodzi i nie przedstawił na powyższe okoliczności żadnego dowodu. (...) S.A. w odpowiedzi wskazała, że nie zaszły żadne zdarzenia ubezpieczeniowe, które uzasadniałyby wypłatę jakichkolwiek świadczeń przez zakład ubezpieczeń, zaś pozwany w toku sporu nie zaoferował żadnych dowodów przeciwnych. Należy przy tym przypomnieć, że z uwagi na charakter postępowania nakazowego i charakter dochodzonej należności z tytułu weksla, to na pozwanym spoczywał w tym zakresie ciężar dowodu.

Na koniec wreszcie wypada odnieść się do powołanego przez pozwanego zarzutu przedawnienia, który nie doczekał się rozwinięcia w uzasadnieniu zarzutów od nakazu zapłaty. Zobowiązanie wekslowe przedawnia się w terminie określonym w prawie wekslowym, a nie w terminie ustalonym dla zobowiązania, które zabezpiecza. Przedawnienie roszczenia z weksla własnego skierowane przeciwko wystawcy, zgodnie z art. 70 w zw. z art. 103 i 104 ustawy z 1936 r. - Prawo wekslowe, liczy się od dnia płatności weksla i wynosi 3 lata. Identycznie kształtuje się przedawnienie roszczenia z weksla in blanco, nie rozpoczyna ono zatem biegu do czasu wypełnienia weksla (tak SN w wyroku z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie II CSK 370/17, LEX nr 2488049). W niniejszym postępowaniu od daty płatności każdego z weksli do daty wytoczenia powództwa tak określony termin przedawnienia nie upłynął. Z ostrożności wypada także zauważyć, że do chwili uzupełnienia każdego z weksli nie upłynął również termin przedawnienia roszczeń powoda z tytułu stosunku podstawowego z art. 118 k.c., co ewentualnie uzasadniałoby zarzut z art. 10 Prawa wekslowego.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 496 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punktach 1,3 i 4 ten sposób, że w punkcie 1 uchylił nakaz zapłaty wydany przez Sąd Okręgowy w Łodzi w dniu 21 października 2016 r. w sprawie sygn. X GNc 1299/16w zakresie kwoty 79.952,19 zł, co do której powództwo zostało skutecznie cofnięte i umorzył postępowanie także w zakresie kwoty 25.181 zł, zaś w pozostałej części tj. ponad umorzenie należności w łącznej kwocie 79.952,19 zł (uwzględniające także treść niezaskarżonego punktu 2 wyroku Sądu Okręgowego z dnia 12 czerwca 2018 r.) utrzymał w mocy powyższy nakaz zapłaty.

Z uwagi na to, że częściowe cofnięcie powództwa nastąpiło w zakresie kwoty 54.711,19 zł wydaniem nakazu zapłaty i przed doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu, zaś co do kwoty 25.181 zł wynikało z sukcesywnego rozliczenia ceny sprzedaży przedmiotu leasingu, do którego doszło już w toku sporu, pozwanego należało uznać za stronę przegrywającą proces w całości, co uzasadniało obciążenie go także kosztami postępowania zażaleniowego w postaci wynagrodzenia pełnomocnika strony powodowej ustalonego na podstawie § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).

Zmiana orzeczenia co do meritum sporu uzasadniała ponadto eliminację rozstrzygnięć zawartych w punkcie 5 i 6 zaskarżonego wyroku.

Mimo sprecyzowania żądania apelacji na rozprawie apelacyjnej, pełnomocnik strony pozwanej nie cofnął apelacji ponad ostatecznie dochodzoną kwotę 498.523,20 zł, co uzasadniało jej oddalenie ponad tą kwotę na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono w oparciu o art. 100 zdanie drugie k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. obciążając nimi pozwanego w całości. Pierwotne żądanie apelacji zostało uwzględnione w około 95 %, co uzasadniało uznanie, że strona powodowa uległa jedynie co do nieznaczej części swojego żądania. Na poniesione przez nią koszty złożyła się opłata od apelacji w wysokości 26.186 zł oraz koszty wynagrodzenia pełnomocnika ustalone na podstawie § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2018 r. poz. 265).